

Program

wychowawczo – profilaktyczny

I Liceum Ogólnokształcącego

im. M. Konopnickiej

w Suwałkach

rok szkolny 2017/2018

- I. Podstawy prawne**
- II. Wstęp**
- III. Założenia ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego**
- IV. Sylwetka absolwenta**
- V. Analiza dotychczasowych działań szkoły**
- VI. Strategia wychowawczo-profilaktyczna**
- VII. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego**

I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego zostały określone w ustawach oświatowych, rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2016r. poz. 1379);
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz. 59);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012r. poz. 977);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016r. poz. 895);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2016r. poz. 487);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2017r. poz. 783);

- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015r. poz. 298);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r. (tekst. Jedn.: Dz.U. z 2016r. poz. 1654);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013r. poz. 532);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 214);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2015r. poz. 1113).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356);
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018 (ogłoszone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej 6 lipca 2017r.)
- Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

II. WSTĘP

„Na co nauka i wykształcenie, jeżeli nie towarzyszy im **wychowanie**, to jest wyrobienie

- zdrowego sądu,
- czujnego sumienia,
- i hartu duszy”.

(generałowa Jadwiga Zamojska)

Założenia wychowawcze realizowane w naszej Szkole opierają się na przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski – hierarchii wartości, z której wynika, że każdy w Szkolnej Wspólnocie – **jest osobą** – człowiekiem wolnym, który świadomie w tej właśnie społeczności się znalazł i zdecydował się na jej współtworzenie.

Założenia te wynikają z chlubnej tradycji Szkoły, są kontynuacją jej osiągnięć, a także poszukiwaniem odpowiedzi na wyzwania stawiane przez zmieniające się warunki społeczno-ekonomiczne.

Celem, który sobie stawiamy (nauczyciele, uczniowie, rodzice) jest dążenie do tego, aby Absolwent naszej szkoły był człowiekiem prawnym, posiadającym rzetelną wiedzę, przygotowanym do godnego i mądrego życia we współczesnym świecie; aby podejmował trud odpowiedzialności za siebie, za innych, a także za nasze narodowe dziedzictwo.

Istotnym zadaniem wychowawczym jest to, aby każdy znał swoje miejsce we Wspólnocie – aby też znał i respektował swoje prawa i obowiązki.

W myśl przyjętych założeń, nauczyciele i rodzice powinni pomagać młodzieży w rozwoju intelektualnym, fizycznym i moralnym; uczniowie natomiast powinni pracować nad zdobywaniem wiedzy, która służyć ma także rozwojowi ich człowieczeństwa.

Dobry przykład dorosłych jest kluczową zasadą i ma na celu tworzenie właściwej atmosfery w codziennej pracy i w „przebudzaniu” młodego człowieka ku twórczej nadziei, bowiem pracę wychowawczą traktujemy przede wszystkim jako pracę nad nadzieją człowieka.

Wszystkie działania wychowawcze w naszej Szkole opierają się na wychowawczej zasadzie, że najwięcej wymaga się od dyrektora, bardzo dużo od nauczy-

cieli i rodziców i... niemało od uczniów.

Przyjęte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym założenia mają zapewnić spójność w realizacji wszystkich funkcji, jakie ma pełnić Szkoła. Jest to kontynuacja sprawdzonych form pracy wynikających z doświadczeń wielu lat, a także wykorzystywanie tego, co najlepsze z najnowszych osiągnięć nauki i techniki.

Dążymy zatem do tego, aby **wychowanie** rzeczywiście opierało się i było budowane na najlepszych i uniwersalnych wartościach, takich jak: prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość itp., a także na wartościach chrześcijańskich, na polskiej tradycji i kulturze, na szacunku do innych tradycji i kultur.

Istotnym zadaniem jest też nieustanne i systematyczne dążenie do klimatu pokoju, rzetelnej pracy i życzliwości. Prawość i mądrość mają stawać się rzeczywistością, której pragnie się dla siebie, a ceni w innych.

Dialog ma być metodą w rozwiązywaniu spraw trudnych. Każdy, kto znajduje się w tej Wspólnocie Szkolnej, kto ją świadomie wybrał – dąży do jej zaakceptowania, a jednocześnie ma prawo do tego, aby być akceptowany.

III. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Definicja wychowania w rozumieniu dokumentów prawa oświatowego:

Art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe mówi, że „Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”

2. Założenia działań w zakresie profilaktyki i wychowania w szkole.

- Działalność wychowawczo-profilaktyczna szkoły należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa;
- Szkoła ma zagwarantowaną autonomię w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który oprócz celów i zadań dydaktycznych oraz założeń związanych z szerszym kontekstem społecznym powinien także uwzględniać miejscowe priorytety wychowawcze i środki realizacji;
 - W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkołą podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi;
- W opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniania jest stała i bezpośrednia współpraca z rodzicami uczniów oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły;
- Kształcenie i wychowanie w szkole ponadpodstawowej sprzyja rozwijaniu obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów;
 - Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
- Szkoła dba o wychowanie młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
 - Kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią;
 - Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki;
 - Szkoła, oprócz stwarzania uczniom warunków do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, ma również przygotowywać ich do dokonywania świadomych

i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci;

- Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem następujących sfer rozwoju ucznia:

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Zdrowie – edukacja zdrowotna

IV. SYLWETKA ABSOLEWNTA

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Suwałkach to obywatel Europy XXI wieku, który:

- zna życiorys patrona szkoły Marii Konopnickiej,
- jest świadomy swojej tożsamości narodowej,
- zna i szanuje symbole narodowe oraz szkolne tradycje i zwyczaje,
- identyfikuje się ze społecznością szkolną, bierze udział w szkolnych przedsięwzięciach,
- wykazuje inicjatywę społeczną, bierze udział w akcjach charytatywnych, organizuje szkolne i klasowe imprezy,
- jest uczciwy, prawdomówny, potrafi przyznać się do błędu, jest tolerancyjny,
- potrafi efektywnie wykorzystać ofertę edukacyjną szkoły,
- jest przyjazny dla otoczenia, kulturalny, odważny i honorowy, stosuje zasady fair play,
- potrafi pracować w grupie, przyjmuje różne role i zadania, kulturalnie wyraża swoje poglądy i przyjmuje krytykę innych, umie wyciągnąć wnioski ze swoich błędów i porażek,
- systematycznie pracuje w domu i w szkole,
- jest ciekawy świata, otwarty na różne dziedziny wiedzy,
- jest aktywny w zdobywaniu wiedzy, potrafi korzystać z różnych źródeł,
- zna i stosuje procedury zdawania sprawdzianów i egzaminów,
- dokonuje oceny zachowania oraz samooceny,
- potrafi zaprezentować swoją wiedzę i umiejętności oraz własne zainteresowania,
- rozumie potrzebę aktywności ruchowej, chętnie bierze udział w zawodach sportowych reprezentując swoją szkołę na zewnątrz,
- dba o środowisko naturalne, segreguje śmieci, oszczędza papier, wodę i energię,

V. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, dotycząca uczniów, ich rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, została przeprowadzona w oparciu o:

- badania ankietowe – klasy I – ankieta aklimatyzacyjna (we wrześniu i w lutym)
- badania ankietowe wśród nauczycieli
- badania ankietowe wśród rodziców

- badania ankietowe wśród pracowników niepedagogicznych szkoły
- wnioski z posiedzeń Zespołów Wychowawczych (analiza problemowa poszczególnych klas)
- rozpoznanie problemów, trudności i potrzeb uczniów przez nauczycieli, wychowawców, psychologa szkolnego, rodziców uczniów (na podstawie bieżących obserwacji)
- bieżącą analizę dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny, akta osobowe uczniów)
- rozmowy psychologa szkolnego z uczniami, nauczycielami oraz rodzicami

Diagnoza wykazała występowanie następujących zjawisk:

- brak motywacji do nauki związany z niepowodzeniami szkolnymi
- napięcie psychiczne w sytuacjach trudnych, sprawdzających wiedzę i umiejętności
- zakłócone relacje międzyludzkie
- zagrożenie kontaktem ze środkami uzależniającymi poza środowiskiem szkolnym
- problemy z wyborem dalszej ścieżki kształcenia
- problemy zdrowotne i materialne

Zebrane materiały i obserwacje pozwoliły określić czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące przed zachowaniami problemowymi.

Czynniki chroniące:

- więź z rodzicami
- posiadanie pasji, zainteresowań
- ciekawość poznawcza
- podejmowanie aktywności fizycznej, twórczej, naukowej
- dobra atmosfera w szkole
- poczucie bezpieczeństwa w szkole oraz w domu
- zgrana klasa
- wysoki poziom kultury osobistej uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły
- zainteresowane wychowawców i nauczycieli problemami i potrzebami uczniów

Czynniki ryzyka:

- brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (mała asertywność)
- zakłócone relacje w rodzinie i brak wsparcia od osób najbliższych
- niedojrzała emocjonalność
- chęć zwrócenia na siebie uwagi
- problemy zdrowotne
- wpływ mediów (brak kultury języka, zasad moralnych, tzw. hejt)

Zdiagnozowane obszary problemowe pozwoliły ustalić zakres działań w pracy z uczniami, rodzicami i nauczycielami

- podtrzymywanie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole

- zwiększenie motywacji uczniów o nauki
- pomoc rodzicom w pokonywaniu trudności i rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- zapobieganie sięganiu przez uczniów po środki uzależniające, psychoaktywne (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze) poprzez zwiększenie wiedzy samych uczniów, ich rodziców i nauczycieli dotyczącej konsekwencji w/w zachowań
- kładzenie większego nacisku na problem uzależnienia od mediów społecznościowych, smartfonów, gier komputerowych i zwiększenie liczby spotkań młodzieży ze specjalistami od cyberbezpieczeństwa
- doskonalenie relacji interpersonalnych nauczyciel - uczeń - rodzic
- tworzenie optymalnych, bezpiecznych warunków dla uczniów niepełnosprawnych
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania czasu wolnego

VI. STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem następujących sfer rozwoju ucznia:

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Zdrowie – edukacja zdrowotna

Sfera: bezpieczeństwo (profilaktyka zachowań ryzykownych)

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
<p>- rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p>	<p>- realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego NOE (dla uczniów i rodziców) - pogadanki, warsztaty profilaktyczne, spotkania ze specjalistami, - rada szkoleniowa dla nauczycieli w zakresie uzależnień - wzbogacanie księgozbioru o tematykę uzależnień - sztuki teatralne - stosowanie odpowiednio opracowanych procedur w sytuacjach zagrożenia - współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny</p>	<p>- II semestr - wg potrzeb -wg harmonogramu doskonalenia zawodowego nauczycieli - cały rok szkolny - wg możliwości - cały rok - cały rok</p>	<p>- realizatorzy Programu NOE, wicedyrektor, psycholog szkolny - terapeuci uzależnień ze Spółdzielni „Perspektywa” w Suwałkach, z Poradni Leczenia Uzależnień Od Substancji Psychoaktywnych w Suwałkach, z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Suwałkach, - ośrodki doskonalenia nauczycieli - nauczyciel bibliotekarz - Suwalski Ośrodek Kultury</p>	<p>diagnoza realizatorów programu NOE, rozmowy, obserwacje, ankiety, wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli</p>
<p>- kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p>	<p>- godziny wychowawcze, lekcje biologii, wdzw, religii, - obchody Światowego Dnia AIDS</p>	<p>- wg planu pracy nauczyciela wychowawcy oraz nauczycieli poszczególnych przedmiotów - 1 grudnia 2017r.</p>	<p>- wychowawcy, katecheci, nauczyciele religii, wdzw - psycholog szkolny</p>	<p>rozmowy, obserwacje</p>

<p>- utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy; zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci (Internet, media społecznościowe)</p>	<p>- lekcje informatyki, EDB, godziny wychowawcze, WOS - spotkania ze specjalistami</p>	<p>- cały rok szkolny</p>	<p>- nauczyciele informatyki, EDB, WOS, wychowawcy, - specjaliści z KMP Suwałki oraz z Uniwersytetu Białostockiego</p>	<p>rozmowy, obserwacje, ankiety</p>
<p>- doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, przemoc w rodzinie, brak ideałów, nachalna reklama itp.)</p>	<p>- godziny wychowawcze, lekcje biologii, wdźwr, PP, WOS, EDB, edukacja medialna - spotkania ze specjalistami - szkolenia dla nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskiej Karty”, - udział w spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych</p>	<p>- cały rok szkolny - wg potrzeb</p>	<p>- nauczyciele biologii PP, wdźwr, psycholog szkolny, - terapeuci uzależnień ze Spółdzielni „Perspektywa” w Suwałkach, z Poradni Leczenia Uzależnień Od Substancji Psychoaktywnych w Suwałkach,</p>	<p>rozmowy, obserwacje, ankiety</p>

<p>- wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.</p>	<p>- godziny wychowawcze, - spotkania ze specjalistami, - ścisła współpraca z rodzicami - zajęcia nt. bezpiecznego spędzania wolnego czasu (szczególnie wakacji i ferii) - lekcje wf-u</p>	<p>- cały rok szkolny</p>	<p>- wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, rodzice, psycholog szkolny, specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach, terapeutyci uzależnień ze Spółdzielni „Perspektywa” w Suwałkach</p>	<p>rozmowy, obserwacje</p>
<p>- dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p>	<p>- godziny wychowawcze, lekcje wdźwr - współpraca z rodzicami</p>	<p>- cały rok szkolny</p>	<p>- wychowawcy, nauczyciel wdźwr, rodzice</p>	<p>rozmowy, obserwacje</p>
<p>-rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.</p>	<p>- godziny wychowawcze, - spotkania indywidualne bądź grupowe z psychologiem szkolnym, - współpraca z rodzicami</p>	<p>- cały rok szkolny</p>	<p>- wychowawcy klas, - rodzice, - psycholog szkolny</p>	<p>rozmowy, obserwacje</p>
<p>- rozwijanie i doskonalenie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i organizowanie swoich zachowań w określonym czasie i przewidywanie ich konsekwencji.</p>	<p>-godziny wychowawcze, lekcje EDB, PP, - zajęcia z psychologiem szkolnym - mediacje rówieśnicze, - debaty szkolne i międzyszkolne</p>	<p>- cały rok szkolny</p>	<p>- wychowawcy klas, - nauczyciele EDB, PP, - psycholog szkolny</p>	<p>rozmowy, obserwacje</p>

- doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.	- godziny wychowawcze, - spotkania z psychologiem szkolnym - odbieranie informacji zwrotnej od rówieśników, nauczycieli, rodziców, - spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny - przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej	obserwacje, rozmowy
- stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.	- godziny wychowawcze, - mediacje rówieśnicze, - angażowanie rodziców w pomoc przy rozwiązywaniu sytuacji spornych	- na bieżąco cały rok szkolny	- wychowawcy klas - rodzice	rozmowy, obserwacje
- rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.	- podczas wszystkich lekcji, - spotkania z zaproszonymi gośćmi, artystami itp.	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele, - zaproszeni goście	rozmowy, obserwacje
- doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.	- godziny wychowawcze, lekcje PP, EDB, - zajęcia ze specjalistami, - zajęcia z edukacji prawnej - rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - rodzice - nauczyciele PP, EDB - zaproszeni specjaliści	obserwacje, rozmowy

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
- zachęcanie i wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły	- wybory do SU, - sekcje sportowe - Szkolne Koło Caritas, - wolontariat w PZN, - Bank Żywności, - chór szkolny	- cały rok szkolny	- opiekun SU, Szkolnego Koła Caritas, Banku Żywności, chóru szkolnego, nauczyciele wf-u	Obserwacje, rozmowy, sprawozdania z działalności kół, grup itd.
- rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość	- reprezentowanie własnej postawy, stylu bycia, dawanie wzoru postępowania - oferta zajęć pozalekcyjnych	- cały rok szkolny	- rodzice, wszyscy nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni	rozmowy, obserwacje
- rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.	- oferta zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, szkolnych sekcji sportowych, - działalność w SU	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele	obserwacje, osiągnięcia uczniów
- rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji oraz rozwijanie umiejętności korzystania z tej wiedzy w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.	- udział w projektach wymiany młodzieży - lekcje historii, WOS-u, geografii, języków obcych, WOK-u - wystawy malarskie, - wyjścia do muzeów - koncerty filharmonii	- cały rok szkolny	- nauczyciele języków obcych, historii, WOS-u, geografii, WOK-u, -zaproszeni goście, artyści	rozmowy, obserwacje

- rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.	- pomoc koleżeńska - wolontariat	- cały rok szkolny	- nauczyciele, rodzice	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.	- lekcje WOS-u, historii, PP, języka polskiego - udział w uroczystościach państwowych miejskich i szkolnych	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele - osoby publiczne, politycy, samorządowcy	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętności reagowania.	- spotkania z psychologiem szkolnym - godziny wychowawcze - spotkania ze specjalistami	- cały rok szkolny wg potrzeb	- psycholog szkolny - wychowawcy klas - zaproszeni specjaliści	obserwacje, rozmowy
- zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.	- godziny wychowawcze - zajęcia savoir-vivre'u, dyplomatyczny dress code, etykieta dyplomatyczna..	- cały rok szkolny	- wychowawcy, wszyscy nauczyciele - specjaliści	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie umiejętności logicznego i krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.	- godziny wychowawcze, edukacja medialna, - udział w konkursach, olimpiadach, grach logicznych, debatach	- cały rok szkolny	- wychowawcy las - wszyscy nauczyciele	rozmowy, obserwacje, wyniki konkursów, olimpiad
- rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów	- udział w projektach	- cały rok szkolny	- opiekunowie projektów	- sprawozdania z projektów, rozmowy, obserwacje
- rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.	- godziny wychowawcze, lekcje wdźwzr, religia - spotkania ze specjalistami	- wg potrzeb na bieżąco	- wychowawcy klas, - specjaliści	rozmowy, obserwacje

- rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.	- dawanie przykładu przez wszystkich nauczycieli, - spotkania z ludźmi sukcesu, z naukowcami, artystami.... - zachęcanie do udziału w konkursach i olimpiadach	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele	Obserwacje, rozmowy, wyniki olimpiad, konkursów
- dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.	- godziny wychowawcze, lekcje religii - wpływ rodziców	- wg potrzeb na bieżąco	- wychowawcy klas, nauczyciele religii - rodzice	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	- godziny wychowawcze - wyjścia do różnych miejsc - zajęcia z etykiety	- wg potrzeb na bieżąco	- wychowawcy klas, nauczyciel i pracownicy niepedagogiczni, rodzice	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	- godziny wychowawcze - lekcje historii, WOS-u, WOK-u, języka polskiego, - udział w uroczystościach państwowych szkolnych i miejskich	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele, rodzice, przedstawiciele władz państwowych, osoby publiczne	obserwacje, rozmowy
- dostarczenie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości	- lekcje historii, WOS-u, geografii, WOK-u, języków obcych - spotkania z Pograniczem Sejneńskim - spotkania z przedstawicielami innych narodowości i kultur	- cały rok szkolny	- nauczyciele historii, WOS-u, WOK-u, geografii, PP, języków obcych, - zaproszeni przedstawiciele innych narodowości i kultur	obserwacje, rozmowy

- doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go	- działalność w SU - działalność w MRM Suwałki - udział w obradach Sejmu Dzieci i Młodzieży - wizyta w europarlamencie - udział w debatach	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele wraz z uczniami	obserwacje, rozmowy
- poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy	- spotkania z doradcą zawodowym - spotkania z pracodawcami - spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych	- wg harmonogramu pracy doradcy zawodowego, wg potrzeb	- doradca zawodowy, - pracodawcy, - studenci	- kwestionariusze, testy, rozmowy
- doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpień publicznych.	- spotkania z doradcą zawodowym	- wg harmonogramu pracy doradcy	- doradca zawodowy	- obserwacje, rozmowy

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
- kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.	- godziny wychowawcze - spotkania ze specjalistami - zajęcia z psychologiem szkolnym	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny - zaproszeni specjaliści	- obserwacje, rozmowy

- kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.	- godziny wychowawcze - spotkania ze specjalistami - zajęcia z psychologiem szkolnym	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny - zaproszeni specjaliści	- obserwacje, rozmowy
- rozwój zaangażowania w różne formy aktywności	- koła zainteresowań, - wolontariat	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele, rodzice	- obserwacje
- podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji	- wolontariat - pomoc koleżeńska	- cały rok szkolny	- wychowawcy, wszyscy nauczyciele, rodzice	- obserwacje, rozmowy
- kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie	- godziny wychowawcze	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas	- obserwacje, rozmowy
- doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron i zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu	- odpowiednia postawa, szacunek, zrozumienie reprezentowane przez wszystkich pracowników szkoły, rodziców	- cały rok szkolny	- wszyscy pracownicy szkoły, rodzice	- obserwacje, rozmowy

- budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne	- godziny wychowawcze - biwaki - wycieczki - wspólne wyjścia do kina, na kręgle itp. - zajęcia z psychologiem szkolnym - zajęcia pozalekcyjne - aktywny udział rodziców w życiu szkoły (wycieczki, spotkania, uroczystości...) - diagnoza środowiska szkolnego	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, psycholog szkolny, rodzice	- ankiety, rozmowy, obserwacje, sprawozdania, relacje z wyjazdów itd.
- rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystywania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów	- burza mózgów, dyskusja grupowa i inne metody aktywizujące stosowane podczas wszystkich lekcji, debat szkolnych i międzyszkolnych	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele	- obserwacje, rozmowy
- rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.	- lekcje PP, - warsztaty z mediacji - spotkania ze specjalistami - spotkania z doradcą zawodowym	- cały rok szkolny	- doradca zawodowy - nauczyciele- mediatorzy - nauczyciel PP	obserwacje, rozmowy
- doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.	- lekcje PP, - warsztaty z mediacji - spotkania ze specjalistami - spotkania z doradcą zawodowym - zajęcia pozalekcyjne	- cały rok szkolny	- nauczyciel PP - doradca zawodowy - nauczyciele- mediatorzy - nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne	obserwacje, rozmowy
-rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji oraz stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania ta-	- godziny wychowawcze - warsztaty z mediatorem	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - mediatorzy	obserwacje, rozmowy

kich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.				
- kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń; rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii i wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.	- rozmowy indywidualne z nauczycielami i rodzicami	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele i rodzice	obserwacje, rozmowy
- doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.	- wzór nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły - spotkania z ciekawymi ludźmi - bogata oferta zajęć pozalekcyjnych	- cały rok szkolny	- wszyscy pracownicy szkoły - zaproszeni goście	obserwacje, rozmowy
- przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.	- godziny wychowawcze - lekcje religii - lekcje biologii - wdźwr - spotkania z psychologiem szkolnym - konsultacje z pielęgniarką szkolną	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - nauczyciele religii, biologii, wdźwr - psycholog szkolny - pielęgniarka szkolna	obserwacje, rozmowy

Zdrowie – edukacja zdrowotna				
Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
- nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres, rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem, doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.	- spotkania ze specjalistami - warsztaty z psychologiem szkolnym - godziny wychowawcze	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny - specjaliści	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.	- objęcie opieką psychologiczną uczniów doświadczających straty - współpraca z ośrodkami specjalistycznym	- wg potrzeb	- psycholog szkolny - specjaliści	- rozmowy, obserwacje
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swojego otoczenia.	- spotkania z lekarzem psychiatrą - spotkania ze specjalistami – terapeutami - wykorzystywanie materiałów edukacyjnych nt. depresji	- cały rok szkolny	- specjaliści - terapeuci, lekarze, psycholog szkolny	rozmowy, obserwacje
- doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych)	- godziny wychowawcze - zajęcia ze specjalistami - zajęcia z psychologiem szkolnym - rozmowy indywidualne z rodzicami, nauczycielami, pracownikami szkoły	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny - rodzice - nauczyciele	obserwacje, rozmowy
- doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi	- godziny wychowawcze - zajęcia z psychologiem szkolnym	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego	- akcje charytatywne - zajęcia nt. inteligencji społecznej	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele, rodzice	obserwacje, rozmowy
- rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.	- godziny wychowawcze - zajęcia z psychologiem szkolnym	- cały rok szkolny	- wychowawcy klas - psycholog szkolny	rozmowy, obserwacje

Ważne wydarzenia w życiu szkoły o charakterze wychowawczo - profilaktycznym

Lp	Rodzaj uroczystości	Termin (m-c)	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Inauguracja roku szkolnego oraz upamiętnienie rocznicy wybuchu II wojny światowej (dzień galowy)	IX	<ul style="list-style-type: none"> – Msza św. szkolna – uroczysta inauguracja – oddanie hołdu ofiarom II wojny światowej – spotkanie uczniów z wychowawcami 	<ul style="list-style-type: none"> – ks. Krzysztof Żbikowski – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska
2.	Dzień Edukacji Narodowej – Dzień Nauczyciela. Ślubowanie uczniów klas pierwszych (dzień galowy) Uczniowie klas I składają Rotę Ślubowania na Sztandar Szkoły i otrzymują Tarczę Szkoły	X	<ul style="list-style-type: none"> – Msza św. dla uczniów i wychowawców kl. I – spotkanie uczniów z wychowawcami – ślubowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – ks. Krzysztof Żbikowski – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska – wychowawcy klas I
3.	Pielgrzymka maturzystów do Częstochowy	X	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość udziału uczniów i wychowawców kl. III 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy klas III wraz ze swoimi uczniami – katecheci
4.	Pamięć o zmarłych profesorach i uczniach naszej szkoły	XI	<ul style="list-style-type: none"> – porządkowanie grobów zmarłych nauczycieli – możliwość udziału we Mszy św. za zmarłych nauczycieli i wychowanków 	<ul style="list-style-type: none"> – Janina Kap wraz z wybraną klasą??? – Maria Urbanowicz???
5.	Obchody Narodowego Święta Niepodległości, Szkolny i Wojewódzki Festiwal Piosenki i Poezji Patriotycznej (dzień galowy), uroczysty koncert z okazji Święta Niepodległości	połowa XI	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie do Festiwalu – udział Pocztu Sztandarowego w uroczystościach miejskich 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciel języka polskiego Marek Urbanowicz – wicedyrektor szkoły Andrzej Putra – poczet sztandarowy uczniów
6.	Przygotowanie do Świąt Bożego Narodzenia	XII	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie przez uczniów pomocy charytatywnej dla najbiedniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy uczniowie wraz z wychowawcami – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska

			<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie i udział młodzieży i nauczycieli w Wigilii szkolnej i Wigiliach klasowych – możliwość udziału w Wigilii szkolnej młodzieży, nauczycieli, rodziców, nauczycieli emerytowanych i przyjaciół Szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni
7.	Bal „Studniówkowy” w szkole	ostatnia sobota przed feriami	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie przez uczniów kl. III, wychowawców i rodziców balu „Studniówka” – wychowawcy ustalają z uczniami listy osób zaproszonych – dyrektor ustala z rodzicami, wychowawcami i młodzieżą zasady obowiązujące na „Studniówce” – uczniowie kl. III przygotowują oficjalną część „Studniówki” 	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie klas III wraz ze swoimi rodzicami – wychowawcy klas III – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska
8.	Przedstawienie oferty szkoły potencjalnym kandydatom i ich rodzicom	III	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie folderu informacyjnego o szkole – spotkanie kandydatów i ich rodziców z Dyrekcją i uczniami szkoły – zwiedzanie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – zespół ds. promocji szkoły – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska
9.	Szkolne Rekolekcje Wielkopostne	w ustalonym czasie	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość udziału w Środzie popielcowej (Popielec) – przygotowanie uczniów do udziału w szkolnych rekolekcjach – zgłoszenie chęci udziału w rekolekcjach do ks. Prefekta – spotkania rekolekcyjne wg ustalonego planu 	<ul style="list-style-type: none"> – katecheci: ks Krzysztof Żbikowski, Małgorzata Matysiak.
10.	Spotkanie w ramach profilaktyki uzależnień	III/IV	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja programu „NOE” 	<ul style="list-style-type: none"> – psycholog szkolny Agnieszka Trofimiuk – terapeuci uzależnień – „Perspektywa” z Łodzi
11.	Uroczysty „Ostatni Dzwonek” – pożegnanie uczniów kl. III (dzień galowy)	IV	<ul style="list-style-type: none"> – Msza św. dla abiturientów i ich wychowawców – uroczyste spotkanie w auli szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – ks. Krzysztof Żbikowski – dyrektor szkoły Dorota Jabłońska – poczet sztandarowy uczniów

			<ul style="list-style-type: none"> – ceremonia przekazania Sztandaru Szkoły – ogłoszenie uchwały Rady Pedagogicznej o ukończeniu szkoły przez abiturientów – spotkanie z wychowawcami klas – przygotowanie przez uczniów kl. II uroczystości pożegnania absolwentów – wpis do Złotej Księgi – ogłoszenie zdobywców nagród (Nagrody im. E. Szczepanika i innych) 	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy klas III – uczniowie klas II wraz z wychowawcami
12.	Narodowe Święto Niepodległości 3-go Maja	V	<ul style="list-style-type: none"> – udział Pocztu Sztandarowego w uroczystościach miejskich 	<ul style="list-style-type: none"> – poczet sztandarowy szkoły – wicedyrektor Andrzej Putra
13.	Dni Patronki Szkoły	V	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania i imprezy związane z twórczością Marii Konopnickiej 	<ul style="list-style-type: none"> – Maria Urbanowicz???
14.	Festiwal Piosenki Obcojęzycznej	VI	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie Festiwalu przez uczniów i nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciele języka angielskiego i niemieckiego
15.	Uroczystość zakończenia roku szkolnego (dzień galowy)	koniec VI	<ul style="list-style-type: none"> – Msza św. dla uczniów, nauczycieli i rodziców – uroczystość w auli Szkoły – spotkanie z wychowawcami klas i rozdanie świadectw promujących 	<ul style="list-style-type: none"> – ks. Krzysztof Żbikowski
16.	Koncerty Filharmonii Narodowej	Cyklicznie co miesiąc	<ul style="list-style-type: none"> – udział uczniów kl. II 	<ul style="list-style-type: none"> – wicedyrektor szkoły Andrzej Putra
17.	Udział w spotkaniach tematycznych, spektaklach teatralnych, projekcjach filmowych, zawodach sportowych	według aktualnych potrzeb	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie organizują z wychowawcami i rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> – zaproszeni specjaliści....

Harmonogram najważniejszych uroczystości i imprez szkolnych nie wyklucza nowych możliwości, które w miarę potrzeb i możliwości Szkoły będą realizowane.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o efektach zrealizowanych działań;
- sprawdzenie stopnia osiągnięcia założonych celów,
- ocena sposobu realizacji pod kątem skuteczności działań.

Przebieg pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efekty poddawane będą systematycznej obserwacji i analizie oraz ocenie pod kątem efektywności działań. Ewaluacja zrealizowanych działań służy podniesieniu jakości działań, opracowaniu wniosków oraz rekomendacji na przyszłość.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w olimpiadach, konkursach.

Narzędzia ewaluacji: - ankieta, - obserwacja, - analiza dokumentacji szkolnej.